

SLOVNÍČEK ZÁKLADNÍCH POJMŮ

RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání vymezuje strukturu, obsah a cíle vzdělávání na 1. stupni (1.–5. ročník) a 2. stupni (6.–9. ročník) základních škol i odpovídajících ročnících víceletých gymnázií.

ŠVP – Školní vzdělávací program je závazný dokument školy.

OVU – Očekávaný výsledek učení – vzdělávací obsah je v RVP ZV vymezen očekávanými výsledky učení klíčových kompetencí, základních gramotností, průřezových témat a vzdělávacích oborů. Zůstávají vždy stanoveny pro 5. a 9. ročník. Pouze u základních gramotností jsou pro 3., 5. a 9. ročník.

UZLOVÝ BOD (5., 9., popř. 3. ročník) – zahrnuje v rámci metodické podpory popis tří fází zvládnutí OVU:

Začátek: žák zvládá základy; postoje, dovednosti a znalosti žáka nejsou zatím plně rozvinuté.

Na cestě: žák postupuje k úplnému zvládnutí obsahu vzdělávání, dále rozvíjí své postoje, dovednosti a znalosti.

Splněno: žák dosáhl očekávaného výsledku učení v daném uzlovém bodě a má plně zvládnuté požadované postoje, dovednosti a znalosti.

ZG – Základní gramotnosti: představují schopnost praktického uplatnění širokého souboru **znalostí, dovedností, postojů a hodnot** v rozmanitých životních situacích. Na úrovni 5. a 9. ročníku jsou propojené s **očekávanými výsledky učení vzdělávacích oborů**.

KK – Klíčové kompetence jsou základem celého vzdělávání, rozvíjejí se při každé smysluplné činnosti (při práci s textem, v projektech, diskuzích, pokusech i běžném chodu třídy). V základním vzdělávání je vymezených **osm klíčových kompetencí**.

PT – Průřezová témata propojují poznatky a dovednosti z různých oborů do společensky významných témat a vedou žáky k myšlení v souvislostech, ke kritickému myšlení a sebereflexi. V RVP ZV jsou vymezená **tři průřezová témata**: *Péče o sebe a druhé; Společnost pro všechny; Udržitelné prostředí.*

GEOGRAFIE

o stupeň **výš**

**PRAKTICKÁ POMŮCKA
PRO TVORBU ŠVP**

RVP ZV definuje obecný rámec vzdělávání. Konkrétní rozpis učiva, témata a počet hodin jsou ale věci každé školy (ŠVP). Proto přicházíme s **praktickou pomůckou** v podobě přehledné tabulky, kterou lze využít jak **při tvorbě ŠVP**, tak při sestavování **tematického plánu**.

Na ukázce k tematickému celku hydrosféra učebnice **Geografie 6 – O stupeň výš** si ověříte, jak vám můžeme pomoci **při plánování výuky, formulaci očekávaných výsledků učení** a jejich promítnutí do **školního vzdělávacího programu**. Výuková sada je navržena tak, aby ji bylo možné snadno využít pro 1 i 2 hodiny geografie týdně.

V ukázkové tabulce najdete:

- tematické plány, učivo i očekávané výsledky učení v této učebnici
- podporu pro využití výsledků učení (cílů) učebnice pro vlastní tvorbu ŠVP
- přehledné spárování konkrétního obsahu učebnice s očekávanými výsledky učení RVP
- pro zájemce také vazby na klíčové kompetence a průřezová témata

V ruce držíte ukázkou ke 3 kapitolám věnujícím se hydrosféře. Ve stejném formátu pro vás připravíme **podklady ke všem kapitolám učebnice**. Tabulka bude k dispozici v **tištěné podobě** i v **rozšířené elektronické verzi**.

**PŘESVĚDČIVÉ PROPOJENÍ
UČEBNICE A RVP
V PŘEHLEDNÝCH KROCÍCH**

**UČEBNICE VHODNÁ
PRO 1 I 2 HODINY
GEOGRAFIE TÝDNĚ**

GEOGRAFIE

o stupeň výš

Vyučovací předmět	Geografie (Zeměpis)
Využité vzdělávací obory	Geografie (Zeměpis)
Průřezová témata	Péče o sebe a druhé Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Základní gramotnosti	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Klíčové kompetence	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • kulturní • digitální
---------------------------	--

LEGENDA K TABULCE ● vazba na učebnici
● vazba na RVP

GEOGRAFIE 6 – O STUPEŇ VÝŠ

části vycházející z učebnice				přesné formulace revidovaného RVP ZV		
školní měsíc	téma	učivo k dosažení OVU	OVU dle plánu učení v učebnici	OVU vzdělávacích oborů pro uzlový bod 9 Popis OVU z RVP ZV	Vazby na OVU PT	Vazby na OVU KK
listopad	Hydrosféra	Jaké podoby má voda v krajině?	<p>voda na Zemi, rozložení vody na Zemi, vodstvo Česka</p> <p>Roztřídí podoby vody na Zemi podle různých kritérií a uvede konkrétní příklady v Česku.</p> <p>Interpretuje statistická data z grafu, porovnává poměr slané a sladké vody a vyvozuje závěry o dostupnosti pitné vody.</p> <p>Vyhledá v textu požadované informace.</p>	<p>GEO-GEO-002-ZV9-005</p> <p>Odvodí dostupnost vody v konkrétním místě během roku, její příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost.</p>	<p>PTS-000-000-ZV9-001</p> <p>Rozpozná příležitosti, jaké jemu i společnosti přináší propojenost světa, a rizika, která z propojenosti vyplývají.</p>	<p>KOB-ZPS-000-ZV9-001</p> <p>Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.</p>
		Jak se pohybuje voda v krajině?	<p>řeky v krajině, skladba řeky, vodní tok protékající obcí; povodí a úmoří Česka</p> <p>Popíše stavbu vodního toku a rozliší jeho jednotlivé části, na mapě Česka lokalizuje hlavní povodí a rozvodí a vysvětlí rozmístění zemědělství a průmyslové výroby, včetně jejich typů v konkrétním povodí, do kterého spadá jeho obec.</p> <p>Porovná vodní tok v Česku s největším říčním systémem světa a na základě leteckých snímků charakterizuje specifika největšího vodního toku světa.</p>	<p>GEO-GEO-002-ZV9-005</p> <p>Odvodí dostupnost vody v konkrétním místě během roku, její příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost.</p>	<p>PTS-000-000-ZV9-001</p> <p>Rozpozná příležitosti, jaké jemu i společnosti přináší propojenost světa, a rizika, která z propojenosti vyplývají.</p>	<p>KOB-ZPS-000-ZV9-001</p> <p>Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.</p>
		Jak nás může voda ohrozit?	<p>sucho a povodně v krajině Česka, vodní režim řek, opatření v krajině před těmito živelními katastrofami</p> <p>Na základě analýzy textu, dat a fotografií porovná příčiny a důsledky povodní a sucha a navrhne konkrétní opatření pro zadržení vody v krajině a ochranu obyvatel.</p> <p>Vyhledá a vyhodnotí aktuální data o vodním stavu a stupních povodňové aktivity na řekách v blízkosti svého bydliště i v rámci celého Česka.</p>	<p>GEO-GEO-001-ZV9-003</p> <p>Využívá geografické myšlení a způsoby poznávání k porozumění příčinám a důsledkům změn míst a regionů</p>	<p>PTU-000-000-ZV9-001</p> <p>Vyhledá příklady, kdy lidské zásahy do prostředí přinesly původně nepředvídané důsledky, a vysvětlí, jak je možné se z daných příkladů do budoucna poučit.</p> <p>PTU-000-000-ZV9-002</p> <p>Prozkoumá a vysvětlí provázanost mezi klimatickou změnou, vlastním životním stylem, životem společnosti a ekonomickou činností.</p>	<p>KPP-NAP-000-ZV9-001</p> <p>Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.</p> <p>KDI-VIN-000-ZV9-001</p> <p>Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a z kvalitnil výsledky práce.</p>